

særlige Glæde over Ændringsforslag Nr. 15. Derved afgøres et gammelt Stridsspørgsmaal, som var fremme baade i 1911 og i 1918, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt det skal være Biskoppen eller Ministeren, der har den endelige Afgørelse af, om en Frimenighedspræst maa holde Gudstjeneste i en Sognekirke eller ikke. Fra vor Side har der stadig været holdt paa, at det bør være Ministeren, fordi man derved faar en ensartet Afgørelse af Spørgsmaalet. Fra anden Side har man modsat sig dette, og det er da en stor Glæde for os nu at se, at hele Udvalget har kunnet samles om dette Ændringsforslag, hvorefter Biskoppens Afgørelse kan indankes for Kirkeministeren.

Under Nr. 18 stiller vi Ændringsforslag til § 16 om, at Ordene „Biskoppen finder, at“ skal udgaa. Der bør staa, at Frimenigheden og dens Præst „har Ret til denne Brug, saafremt og saa længe Menigheden og dens Præst opfylder Betingelserne i Henhold til § 14“. Der er Betingelserne fastsat, og det bliver Domstolene, der faar at afgøre, om disse Betingelser er opfyldt; det kan aldrig være Biskoppen, der skønner derover. Biskoppen kan i Henhold til det af Udvalget stillede Ændringsforslag fratage Tilladelsen under Appel til Kirkeministeren, men Biskoppen kan aldrig faa tillagt et saadant Skøn, som kun tilkommer Domstolene.

Jeg skal dermed anbefale, at man stemmer for de af Udvalget stillede Ændringsforslag og de Mindretalsændringsforslag, jeg her har omtalt.

Ordføreren (Moltzen): Den sidste ærede Taler (Povlsen) sagde, at han og hans Parti ønskede „i Modsætning til Ordføreren“ en ligelig Fordeling af Gudstjenesterne mellem Præsterne. Det er ikke i Modsætning til Ordføreren eller det Parti, jeg tilhører. Vi ønsker det samme, men vi har lært af Livet det gamle latinske Ord *ultra posse nemo obligatur*, d. v. s.: udover det mulige kan man ikke gaa, og derfor holder vi ogsaa paa den saa vidt muligt ligelige Fordeling. I og for sig betyder dette saa grumme lidt, men jeg synes ikke, at et Modsætningsforhold i dette Tilfælde behøver at opstilles.

Kirkeministeren (J. C. Christensen): Som det var at vente, ogsaa efter Udtalelserne ved første Behandling, er der ikke om dette Lovforslag opstaaet store Modsætninger mellem Udvalgets Medlemmer indbyrdes eller mellem disse og Ministeren. Jeg skal derfor i det væsentlige holde mig til, hvad der er udtalt af den ærede Ordfører,

og blot bemærke, at den Traktat, som forleden blev vedtaget, ikke paa nogen Maade kan lide Skaar eller Ulemper ved det Lovforslag, som her er under Vedtagelse, thi dette Lovforslag aabner jo i visse Tilfælde en Mulighed for at fremmed Sprog kan lyde, men det giver ikke noget Forbud mod at følge de Bestemmelser, som er optaget i Traktaten, tværtimod gives der i § 20 Adgang til i særlige Tilfælde at give Tilladelse, og det er sikkert, at en saadan Paragraf som § 20 vil ikke blive anvendt imod den Traktatforpligtelse, vi har indgaaet.

Det Ændringsforslag, der er stillet af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen m. fl., om, at Biskoppen ogsaa skal give Tilladelse til, at svenske og norske Præster kan tale i danske Kirker, maa jeg gaa imod, ikke fordi jeg ikke forstaar den Indvending, som det ærede Medlem har fremsat, men det vil være højst upraktisk, at de danske Biskopper først skal undersøge den enkelte norske eller svenske Præsts Standpunkt til de hjemlige Stridigheder, som findes i Kirkerne deroppe, og skønne over, om de kan give Tilladelsen. Det vilde ikke være let for en dansk Biskop at gøre det, og jeg tror ikke, der kan ske nogen større Skade ved, at en af de liberale norske Præster en enkelt Gang kommer til at tale i en af den danske Folkekirkers Kirker; specielt hvis han giver sig til at tale paa Landsmaalet, tror jeg, det vil være højst uskadeligt.

Den Strid, der er opstaaet om Ordene „saa vidt muligt“, skal jeg ikke blande mig i. Jeg maa holde paa Lovforslaget, som det er. Meningen med det er, at Gudstjenesterne skal deles lige, men Livet har undertiden flere Tilfælde, end Lovgiveren kan tænke sig. Derfor er det rimeligt, at man lader ensaadan Ventil staa aaben, og der staar ikke, at der ligefrem matematisk nøjagtigt skal gives enhver Præst lige meget. Det vil i visse Tilfælde ikke kunne lade sig gøre. Men naar jeg ser saadan paa det, maa jeg ganske vist indrømme overfor Mindretallet under Nr. 11, at der kunde være Grund til ogsaa i § 21 at gaa ind paa Ordene „saa vidt muligt“, idet det dog er min Opfattelse, at Skolen skal værnes til det yderste — og det maa vel ogsaa være Mindretallets Mening — mod at faa sin Tid ødelagt ved saadanne Tjenester, som Læreren som Kirkebetjent skal yde. Jeg har altsaa nogen Sympati for dette „saa vidt muligt“, uagtet jeg ikke under Konferencen har tiltraadt det.

Det ærede Medlem Hr. Kammergaard talte om, at Provstiudvalgene „stak Hestefoden frem“. Jeg indrømmer, at de er her, og at der derfor kan være Grund for det